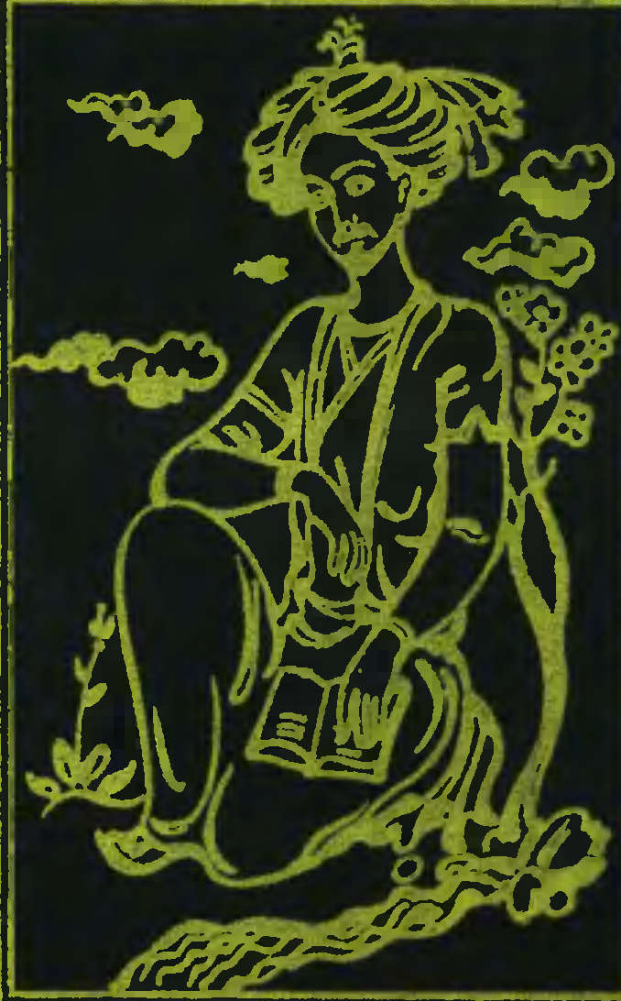

Захириддин
Мухаммад
Тодур

Тодур Нона

НАШР ҲАҚИДА

Ўзбек классик адабиётининг XV аср охири, XVI аср бошларида яшаб ижод этган атоқли намояндаларидан Заҳириддин Муҳаммад Бобур ўзининг қарама-қаршиликли, мураккаб ва қисқа ҳаётида (1483—1530) анчагина асарлар яратган бўлса-да, уларнинг ҳаммаси биэгача етиб келган эмас.

Бобурнинг ҳозиргача илм хазинасига келиб қўшилган асарлари — унча тўлиқ бўлмаган бир девони, ислом дини асосларини баён этувчи «Мубаййин» номли шеърӣ рисоласи, «Волидия» аталган тасаввуфга оид бир китобчанинг назм билан таржимаси, Бобур ихтиро этган ва «Ҳагги Бобурий» номи билан машҳур бўлган алфавит жадвали ҳамда қўлингиздаги «Бобурнома» асаридан иборатдир.

Бобурдан қолган ижодий мероснинг энг муҳим ва энг йириги Ўрта Осиё, Афғонистон, Ҳиндистон ва Эрон халқлари тарихи, географияси, этнографиясига оид нодир ва қимматли маълумотларни ўз ичига олган ва ўша давр ўзбек классик адабиёти ва адабий тилининг ёрқин намунаси бўлган «Бобурнома» асаридир.

Бу асар мазмунининг ранг-баранглиги, бир жаҳон материални ўз ичига олганлиги, тил ва услубининг гўзаллиги билан XVIII, айниқса XIX аср шарқшунос олимларининг диққатини ўзига тортган ва унинг турли қўлёзма нусхалари излана бошлаган ва ғарб тилларига таржима қилишга киришилган эди.

Асаринг асли номи «Бобурия» бўлса-да, уни «Воқеанома», «Тузуки Бобурий», «Воқеоти Бобурий» деб атадилар, кейинчалик асар «Бобурнома» деган ном билан машҳур бўлиб кетди.¹

Бу асарнинг мавжуд тўлиқ тексти 1857 йилда турколог Н. И. Ильминский томонидан Қозонда типография йўли билан ўзининг тўрт бетлик нашр принципларини кўрсатган русча сўз бошиси билан босилган. Асарини нашрга тайёрлаш ва дуплёга чиқаришда рус олими Н. И. Ильминскийнинг зўр фаолият кўрсатганини алоҳида қайд этиш керак.

Бу нашрдан кейин 1905 йилда инглиз ориенталистларидан А. Бевериж хоним «Бобурнома»нинг Ҳайдарободда топилган бир қўлёзмасининг факсимилесини (қўлёзмаининг айни ўзини цинкография йўли билан нашр этди. Бу нусханинг қачон ва ким томонидан кўчирилгани номаълум. Бу ҳам тўлиқ текст бўлса-да, қозон босмасига нисбатан баъзи тушиб қолган жойлари ва айрим нуқсонлари бордир. Лекин умуман олганда ҳар иккала нусха ҳам айрим-айрим нуқсонлардан холи эмасдир.

¹ Қаралсин: «Бобурнома» I-қисм. Сўз боши. Т., 1948, 5—8 бетлар (Бунда «Бобурнома» қўлёзмалари, наشري ва турли тилларга таржималари ва бошқалари ҳақида маълумот берилган)

Лондон нусхасининг афзаллиги шундаки, бунда А. Бевериж нусханинг айни ўзини бериб жуда яхши иш қилган, шу билан бирга асар охирида мукамал киши исмлари, география ва қабила, уруғ иомлари кўрсаткичи берилган ва инглиз тилида ўн бетлик сўз бошиси ҳам бор. Лекин кўрсаткичларни транслитерациясиз араб ёзуви билан берилиши номлари тўғри ўқиш масаласини қийинлаштиради.

Мана шу икки мавжуд нусхага асосланиб, 1948—1949 йилларда «Бобурнома»нинг икки қисмдан иборат тўлиқ тексти босиб тарқатилган эди.¹ Бу нашр янги ўзбек алифбосида, киши ва географик номлар кўрсаткичи, тўлиқ луғат, баъзи бир қисқа изоҳ ва таржималар иловаси билан босилган эди.

Шундан кейин «Бобурнома»нинг тўлиқ тексти 1960 йили қайта нашрга тайёрланди ва нашр этилди.

Илгариги нашри каби бу нашрга ҳам юқорида зикр этилган Лондон ва Қозон босма нусхалари асос қилиб олинди. Шу иккала нусхага қайтадан таққосланиб, иккисига ҳам таъқидий қаралди. Бирисини бириси тўлдириш йўли билан тузилган мазкур текстни анчагина мукамаллашган деса бўлади. Нусхаларда маъно жиҳатидан фарқ қиладиган сўзлар келганда бундайларнинг фарқ ва вариантлари бет остида кўрсатила борилган. Шу жиҳатдан бу нашрининг бет ости изоҳлари аввалгига нисбатан анчагина кўпайган эди.

Бу нашрни тайёрлаш давомида айрим сўз ва терминлар транскрипциясини аниқлаш масалаларида «Бобурнома»нинг Анкара (Туркия) да туркчага қилинган таржимаси² ва филология фанлари кандидати М. Сальенинг русчага қилган тўлиқ таржимасини³ ҳам кўздан кечира борилган ва шулар билан мослаштиришга уринилган эди.

Китоб охирига илова қилинган кўрсаткичлар қайта тузилган ва таржималар ҳам янгидан қараб чиқилган. Асарнинг илгариги босмасида баъзи бир тушириб қолдирилган жойлари бу босмада киритилиб, тексти мукамаллаштирилган эди.

«Бобурнома»нинг биз томондан тайёрланган ҳозирги ишрида ҳам, илгариги ишридаги каби, юқоридги асосий ва ёрдамчи маибаларга таққослаб, босмада юз берган ва ўз томонимиздан йўл қўйилган хато ва камчиликларни бартараф этиш ва тузатишга уринилди. Таржима ва изоҳлар ҳам қайтадан қараб чиқилди, изоҳлар бирмунча тўлдирилди.

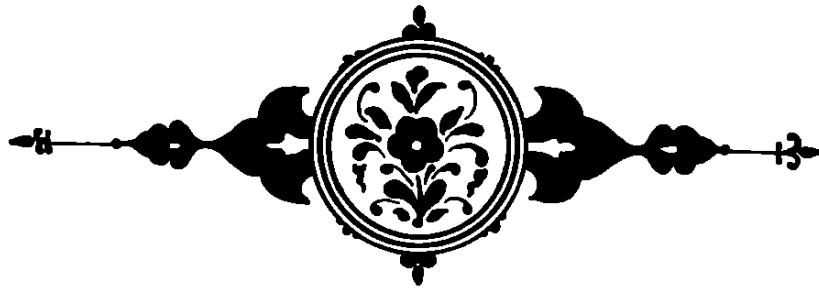
Аммо илгари ҳам айтганимиздек, қилинган шу ишларга қарамасдан, ҳали ҳам ишда бирмунча нуқсонлар мавжудлиги аниқ. Жумладан, айрим сўзлар, айниқса Афғонистон ва Ҳиндистонга тааллуқли бўлган жуғрофий номлар, киши исмлари, ўсимлик, ҳайвонот ва бошқа хил атамалар транскрипциясини батамом тўғри ва аниқ деб бўлмайди. Иш процессида масаланинг энг қийин томони ҳам шу бўлди. Булардан бошқа яна бирмунча текстологик камчиликлар бўлиши мумкин. «Бобурнома»нинг пухта тайёрланган таъқидий тексти майдонга чиқмагунча ва «Бобурнома»да қўлланган Ўрта Осиё, Афғонистон ҳамда Ҳиндистонга оид барча тарихий номларнинг аниқ транскрипцияси ишланмагунча бу асарнинг нашрларида ноаниқлик ва нуқсонлар юз бериши табиийдир...

Порсо ШАМСИЕВ

¹ Заҳириддин Муҳаммад Бобур: «Бобурнома». I—II қисм, Т., 1948—1949 нашрга тайёрловчилар: П. Шамсиев, С. Мирзаев.

² Zahiriddin Muhammad Babur. Vekayi, Babur, in halirati, Gilt I-II Ankara.

³ Бабуриаме, записки Бабура. Ташкент, 1958.

САККИЗ ЮЗ ТЎҚСОН ТЎҚҚИЗИНЧИ ЙИЛ ВОҚЕАЛАРИ¹

Тенгри таолонинг инояти билан ва ҳазрати он Сарвари кoinотнинг шафоати билан ва чаҳорёри босафоларнинг ҳиммати билан сешанба куни рамазон ойининг бешида тарих саккиз юз тўқсон тўққузда Фарғона вилоятида ўн икки ёшта подшоҳ бўлдум.

Фарғона вилояти бешинчи иқлимдиндур. Маъмуранинг канорасида воқе бўлубтур. Шарқи Кошғар, ғарби Самарқанд, жануби Бадахшоннинг сарҳади тоғлар, шимолида агарчи бурун шаҳрлар бор экандур, мисли: Олмолиқ ва Олмоту ва Янги ким, кутубларда Тарозкент битирлар, мўғул ва ўзбек жиҳатдин бу тарихда бузулубтур, асло маъмура қолмабдур. Мухтасар вилояттур, ошлиқ ва меваси фаровон. Гирдогирди тоғ воқе бўлубтур. Ғарбий тарафидаким, Самарқанд ва Хўжаид бўлғай, тоғ йўқтур. Ушбу жонибтин ўзга ҳеч жонибтин қиш ёғий кела олмас. Сайхун дарёсиким, Хўжаид суйиға² машҳурдур, шарқ ва шимолий тарафини келиб, бу вилоятнинг ичи бирла ўтуб, ғарб сори оқар, Хўжаиднинг шимоли Фанокатнинг жануби тарафиниким, ҳоло Шоҳрухияға машҳурдур, ўтуб яна шимолға майл қилиб, Туркистон сори борур. Туркистондин хейли қуйироқ бу дарё тамом қумға сингар³, ҳеч дарёға қотилмас.

Етти пора қасабаси бор; беши Сайхун суйининг жануб тарафида, икки шимоли жонибида. Жанубий тарафидаги қасабалар бир **А н д и ж о н д у р к и м**, васатта воқе бўлубтур, Фарғона вилоятининг пойтахтидур. Ошлиғи вофир, меваси фаровон, қовун

¹ Асарда ҳамма сарлавҳалардаги тарихлар арабча берилган. Сарлавҳаларнинг таржималари саҳифа остида кўрсатиб борилади. Мундарижада эса шу таржималар берилди. Қавс орасидаги рақамлар ҳозирги йил ҳисобидир. Асарнинг бошланишида сарлавҳа йўқ, уни биз шартли равишда қўйдик, бу ҳозирги йил ҳисобида 1493 йилга тўғри келади.

² Алишер Навоий номидаги Давлат халқ кутубхонасида сақланмоқда бўлган «Бобурнома» Лондон босмасининг биринчи varaғи йўқ. 1 б varaқ текстини қ. б. дан олдик.

³ Бу даврнинг бошқа манбаларида ҳам Сирдарёнинг қумда йўқолиши ҳақида маълумотлар учрайди.

ва узуми яхши бўлур. Қовун маҳалида полиз бошида қовун сотмоқ расм эмас. Андижоннинг пошлотисидан яхшироқ ношпоти бўлмас. Мовароуннаҳрда Самарқанд ва Кеш қўрғонидин сўнгра мундин улуғроқ қўрғон йўқтур. Уч дарвозаси бор. Арки жануб тарафида воқе бўлубтур. Тўққуз тарнов сув кирар. Бу ажаб-турким, бир ердин ҳам чиқмас. Қалъанинг гирдо-гирди хандақнинг тош ёни сангресалик шоҳроҳ тушубтур. Қалъанинг гирдо-гирди тамом маҳаллоттур. Бу маҳалла била қалъага фосила ушбу хандақ¹ ёқасидоғи шоҳрухтур. Ови қуши доғи кўп² бўлур. қирғовули беҳад семиз бўлур. Андоқ ривоят қилдиларким, бир қирғовулни ускунасини тўрт киши еб тугата олмайду. Эли туркдур. Шаҳр ва бозорисида турки билмас киши йўқтур. Элининг лафзи қалам била росттур.

Ани учунким, Мир Алишер Навоийнинг мусаннафоти бовужудким Ҳирийда нашъу намо тошибтур, бу тил биладур.

Элининг орасида ҳусн хейли бордур. Юсуф Хожаким³ мусиқида машҳурдур. Андижонийдур. Ҳавосининг уфунати бор. Кузлар эл безгак кўп бўлур.

Яна бир Ўш қасабасидур. Андижоннинг шарқи жанубий тарафидур, шарққа мойил. Андижондин тўрт йиғоч йўлдур. Ҳавоси хўб ва оқар суйи фаровондур. Баҳори бисёр яхши бўлур. Ўшнинг фазилатида хейли аҳодис ворид бўлубтур. Қўрғоннинг шарқи жанубий бир мавзун тоғ тушубтур. Барокўҳға мавсум. Бу тоғнинг қулласида Султон Маҳмудхон бир ҳужра солибтур, ул ҳужрадин қўйроқ ушбу тоғнинг тумшугида тарих тўққуз юз иккида мен бир айволик ҳужра солдим. Агарчи ул ҳужра мундин муртафеъдур, вале бу ҳужра бисёр яхшироқ воқе бўлубтур: тамом шаҳр ва маҳаллот оёғ остидадур. Андижон руди Ўшнинг маҳаллотининг ичи била ўтуб, Андижонға борур. Бу руднинг ҳар икки жониби боғот тушубтур, тамом боғлари рудқа мушрифтур, бинафшаси бисёр латиф бўлур. Оқар сувлари бор, баҳори бисёр яхши бўлур, қалин лола ва гуллар очилур. Барокўҳ тоғи доманасида шаҳр била тоғнинг орасида бир масжид тушубтур, масжиди Жавзо отлик, Тоғ тарафидин бир улуғ шаҳжўй оқар. Ушбу масжиднинг ташқари саҳни нишеброқ, себаргалик, пурсоя, сафолик майдон воқе бўлубтур. Ҳар мусофир ва раҳгузар келса, анда истироҳат қилур. Ўш авбошининг зарофати будурким, ҳар ким анда уйқуласса, ул шаҳжўйдин сув қуярлар. Умаршайх мирзонинг охир замонларида қизил била оқ мавжлиқ тош ушбу тоғда пайдо бўлди: пичоқ дастаси ва такбанд ва баъзи нималар қилурлар, хейли яхши тошдур. Фарғона вилоятида сафо ва ҳавода Ўш чоғлик қасаба йўқтур.

Яна бир Марғинондур. Андижоннинг ғарбидадур, Андижондин етти йиғоч йўлдур. Яхши қасаба воқе бўлубтур, пур неъмат; анори ва ўруги асру кўп хўб бўлур. Бир жинс анор бў-

¹ Қ. б.— хандақтур ва.

² Л. б.— «кўп» сўзи йўқ.

³ Л. б.— Хожа Юсуф.

лур, «дона калон» дерлар, чучуклигида зардолу майхушлиғидин андак чошни бор. Самнон анорлариға таржеҳ қилса бўлур. Яна бир жинс ўрук бўлурким, донасини олиб, ичига мағз солиб қурутурлар, «субҳоний» дерлар, бисёр лазиздур. Ови қуши яхшидур, оқ кийик ёвуқта бўлур. Эли сортгур ва муштзан ва пуршару шўр элдур. Жангаралиқ расми Мовароуннаҳрда шоеъдур, Самарқанд ва Бухорода номдор жангаралар аксар Марғинонийдур. Соҳиби «Ҳидоя» Марғиноннинг Рушон отлиқ кентидиндур.

Я н а б и р И с ф а р а д у р, кўхпояда воқе бўлубтур. Оқар сувлари, сафолиқ боғчалари бор. Марғиноннинг гарби жанубидадур. Марғинон била Исфара ораси тўққуз йиғоч йўлдур. Муслим дарахтиси бисёрдур, вале боғчаларида аксар бодом дарахтидур. Эли тамом сорт ва кўхийдур. Исфаранинг бир шаръисиди жануб сори пушталарнинг орасида бир парча тош тушубтур, «Санги ойина» дерлар, узунлиғи тахминан ўн қари бўлғай, баландлиғи баъзи ери киши бўйи, пастлиғи, баъзи ери кишининг белича бўлғай, ойинадек ҳар нима мунъакис бўлур.

Исфара вилояти тўрт бўлук кўхпоядур: бир Исфара, яна бир Ворух, яна бир Сўх, яна бир Ҳушёр. Муҳаммад Шайбонийхон Султон Маҳмудхон била Олачахонға шикаст бериб, Тошканд ва Шохрухияни олғон маҳалда, ушбу Сўх била Ҳушёр кўхпоялариға келиб, бир йилга ёвуқ танқислик била ўтқариб, Кобул азимати қилдим.

Я н а б и р Х ў ж а н д д у р, Андижондин гарб сориға йиғирма беш йиғоч йўлдур. Хўжанддин Самарқанд ҳам йиғирма беш йиғоч йўлдур, қадим шаҳарлардиндур. Шайх Муслиҳиддин¹ ва Хожа Камол Хўжандтиндурлар.

Меваси фаровон ва бисёр яхши бўлур. Анори яхшилиққа машҳурдур. Нечукким, «себи Самарқанд» дерлар ва «анори Хўжанд» дерлар. Вале бу тарихда Марғинон анори кўп ортуқдур.

Қўрғони баланд ерда воқе бўлубтур. Сайхун суйи шимол жонибидин оқар. Қўрғондин дарё бир ўқ отими бўлғай. Қўрғон била дарёнинг шимол тарафида бир тоғ тушубтур. Мунуғил² отлиқ, дерларким, бу тоғда фируза кони ва баъзи конлар топилур. Бу тоғда бисёр йилон бор.

Хўжанднинг овлоғи ва қушлоғи бисёр яхшидур. Оқ кийик, буғу-марал, қирғовул ва товушқони кўп бўлур. Ҳавоси бисёр мутааффиндур, кузлар безгак кўп бўлур. Андоқ ривоят қилдиларким, чупчуқ безгак бўлғондур. Дерларким, ҳавосининг таффуни шимолдағи тоғ жиҳатидиндур.

Мунинг тавобидин К а н д и б о д о м д у р. Агарчи қасаба эмас, яхшиғина қасабачадур. Бодоми яхши бўлур. Бу жиҳатдин бу исмға мавсумдур. Ҳурмуз ва Ҳиндустонга тамом мунинг бодоми борур. Хўжанддин беш-олти йиғоч шарқ тарафидадур. Хўжанд била Кандибодом орасида бир дашт тушубтур. Ходарвешға мавсумдур. Ҳамиша бу даштга ел борур. Марғинонғаким, шар-

¹ Л. б. Шайх Маслаҳат.

² Қ. б. Мутуғил (متوغل)

қидур, ҳамиша мундин ел борур¹. Хўжандғаким ғарбидур, дойим мундин ел келур: тунд еллари бор. Дерларким, бир неча дарвеш бу бодияда тунд елга йўлуқуб, бир-бирини тополмай, «Ҳо, дарвеш», «Ҳо, дарвеш», дей-дей ҳалок бўлубтурлар, андин бери бу бодияни Ҳодарвеш дерлар.

Сайхун суйининг шимоли тарафидағи қасабалар: бир А х с и д у р. Китобларда Ахсикат битирлар. Нечукким, Асириддин шоирни Асириддин Ахсикатий дерлар. Фарғонада, Андижондин сўнгра мундин улуғроқ қасаба йўқтур. Андижондин ғарб сори тўққуз йиғоч йўлдур. Умаршайх мирзо муни пойтахт қилиб эди, Сайхун дарёси қўрғонининг остидин оқар. Қўрғони баланд жар устида воқе бўлубтур. Хандақининг ўрнига амийқ жарлардур. Умаршайх мирзоким, муни пойтахт қилди, бир-икки мартаба ташқарроқдин яна жарлар солди. Фарғонада мунча берк қўрғон йўқтур. Маҳаллоғи қўрғондин бир шаръий йироқроқ тушубтур. «Дех кужову дарахтон кужо»² масалини голибо Ахси учун айтибтурлар. Қовуни яхши бўлур. Бир навъ қовундуким, «Мир Темурий» дерлар, андоқ қовун маълум эмаским оламда бўлғай. Бухоро қовуни машҳурдур. Самарқандни олғон маҳалда Ахсидин, Бухородин қовун келтуруб бир мажлисда кестурдум, Ахси қовунининг ҳеч нисбати йўқ эрди.

Ови қуши бисёр яхши бўлур. Сайхун дарёсининг Ахси тарафи дашттур. Оқ кийиги бисёр бўлур. Андижон тарафи жангалдур. Бугу-марал, қирговул ва товушқони кўп топилур, асру семиз бўлур.

Яна бир К о с о н д у р. Ахсининг шимолида тушубтур. Кичикроқ қасабадур. Нечукким Андижон суйи Ўшдин келур, Ахси суйи Косондин келур. Яхши ҳаволиқ ердур. Сафолиқ боғчалари бор. Вале сафолиқ боғчалари тамом сой ёқасида воқе бўлғон учун, «пўстини пеш берра»³ дебтурлар. Сафо ва ҳавода Ўш била Косон элининг таассуби бор.

Фарғона вилоятининг гирдо-гирди тоғларида яхши яйлоқлари бор. Тобулғу йиғочи бу тоғларда бор, ўзга ҳеч ерда бўлмас. Тобулғу бир йиғочедур, пўсти қизил, асо қилурлар, қамчи дастаси ҳам қилурлар, қушларга қафас қилурлар, тарош қилиб тиргаз қилурлар, хейли яхши йиғочдур. Табарруклук била йироқ ерларга элтарлар.

Баъзи китобларда битибтурларким, «ябруҳус-санам»⁴ бу тоғлардадур, вале бу мудатта ҳеч эшитилмади. Бир гиёҳ эшитилдиким, Еттикентнинг тоғларида бўлур, ул эл «айиқ ўти» дерлар, меҳргиёҳ хосиятлик, голибо меҳргиёҳдур, ул эл бу от била айтурлар. Бу тоғларда фируза кони ва темур кони бўлур. Фарғона

¹ Л. б.— бордур.

² «Қишлоқ қайдаю, дарахтлар қайда».

³ Мақтаб айтилган сўз: «Олдига қоракўл тери тутилган пўстини» демак.

⁴ *Ябруҳус-санам* — меҳргиёҳ.

вилоятининг ҳосили била, агар адл қилсалар, уч-тўрт минг киши сахласа бўлур.

Чун Умаршайх мирзо баланд ҳимматлиқ ва улуғ доиялик подшоҳ эрди. Ҳамиша мулкгирлик дағдағаси бор эрди, неча навбат Самарқанд устига черик тортти, баъзи маҳал шикаст топти, баъзи маҳал бемурод ёнди. Неча навбат қойин отаси Юнусхонним, Чингизхоннинг иккинчи ўғли Чигатойхон наслидиндур, Чигатойхоннинг юртида мўғул улусининг хони ул фурсатга ул эрдиким, менинг улуғ отам бўлғай, истидъо қилиб келтурди. Ҳар қатла келтурганда вилоятлар берур эрди. Чун Умаршайх мирзонинг муддаосидек бўлмас эрди, гоҳи Умаршайх мирзонинг бадмаошлиғидин, гоҳи мўғул улусининг мухолафатидин вилоятга тура олмай яна Мўғулистонга чиқар эрди.

Охир навбат келатургандаким, ул фурсатга Тошканд вилояти Умаршайх мирзо тасарруфида эдиким, китобларда Шош битирлар, баъзи Чоч битирларким, «камони чочий» андин ибораттур, берди. Ўшал фурсаттин тарих тўққуз юз секкизгача Тошканд ва Шоҳрухия вилояти Чигатой хонларининг тасарруфида эди. Бу фурсатга мўғул улусининг хон ва султонлиғи Юнусхоннинг улуғ ўғли — менинг тоғойим Султон Маҳмудхонда эди, Умаршайх мирзонинг отаси Самарқанд подшоҳи Султон Аҳмад мирзо ва мўғул улусининг хони Султон Маҳмудхон чун Умаршайх мирзонинг бадмаошлиғидин мутазаррир эдилар, бир-бирлари била иттифоқ қилиб, Султон Аҳмад мирзо Султон Маҳмудхонни куёв қилиб, мазкур бўлган тарихда Хўжаид суйининг жануб жонибидин Султон Аҳмад мирзо ва шимол тарафидин Султон Маҳмудхон Умаршайх мирзонинг устига черик торттилар.

Бу аснода ғариб воқеа даст берди, мазкур бўлуб эдиким, Аҳси кўрғони баланд, жар устида воқе бўлубтур, иморатлар жар ёқасида эрди. Ушбу тарихда душанба куни рамазон ойининг тўртида Умаршайх мирзо жардин кабутар ва кабутархона била учуб, шунқор бўлди. Ўттуз тўққуз ёшар эрди.

В а л о д а т в а н а с а б и: секкиз юз олтмишда Самарқандда эди. Султон Абусаид мирзонинг тўртунчи ўғли эди. Султон Аҳмад мирзо, Султон Муҳаммад мирзо Султон Маҳмуд мирзодин кичик эди. Султон Абусаид мирзо Султон Муҳаммад мирзонинг ўғли эди. Султон Муҳаммад мирзо Мироншоҳ мирзонинг ўғли эди. Мироншоҳ мирзо Темурбекнинг учунчи ўғли эди. Умаршайх мирзо била Жаҳонгир мирзодин кичик. Шоҳруҳ мирзодин улуғ эди.

Султон Абусаид мирзо аввал Кобулни Умаршайх мирзога бериб, Бобон Кобулийни бек атка қилиб, рухсат бериб эди. Мирзоларни суннат қилур тўйи жиҳатдин Дараи Газдин ёндуруб, Самарқанд элтти. Тўйдин сўнгра ул муносабат билаким, Темурбек улуғ Умаршайх мирзога Фарғона вилоятини бергандур. Андижон вилоятини бериб, Худойберди Туғчи Темуртошни бек атка қилиб йиборди.

Ш а к л в а ш а м о й и л и: паст бўйлуқ, тегирма¹ соқоллиқ,

¹ Қ. б. - булма (بلما)

Bu tanishuv parchasidir. Asarning to'liq versiyasi <https://kitobxon.com/uz/asar/540> saytida.

Бу танишув парчасидир. Асарнинг тўлиқ версияси <https://kitobxon.com/uz/asar/540> сайтида.

Это был ознакомительный отрывок. Полную версию можно найти на сайте <https://kitobxon.com/ru/asar/540>